

Rozbor manželského slibu

(autor: Aleš Opatrný, převzato z vira.cz, upraveno)

Projděte si manželský slib i jeho rozvinutí a poté si vzájemně odpovězte na otázku:

Která část manželského slibu mě nejvíce oslovuje?

(Pozitivně nebo i negativně - nahání mi strach, mám obavy...)

„Já (...) odevzdávám se tobě (...) a přijímám tě za manželku (manžela). Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost, že tě nikdy neopustím a že s tebou ponesu všechno dobré i zlé až do smrti. K tomu ať mi pomáhá Bůh. Amen.“

V této větě je obsažen celý základní děj, který musí mezi nimi proběhnout a i nadále probíhat, aby jejich manželství bylo manželstvím – **odevzdávám se ti a přijímám tě**. Řeknu-li „odevzdávám se ti“, znamená to, že už nikdy nebudu zcela sám sobě pánem, že už nebudu moci „beztrestně“ myslet jenom sám na sebe, že už nikdy nebudu moci dělat rozhodnutí jenom sám za sebe.

Další věc je přijetí. Já musím toho druhého **přijmout se vším všudy**, s jeho dobrými i špatnými vlastnostmi, s jeho minulostí, rodinou, ale i s jeho budoucností, i když je to veličina nepoznaná a nepoznatelná. Člověk se postupem let mění, dozrává, mění se i jeho sociální postavení, to, jak na něj druzí pohlížejí, mění se, když se stane rodičem, mění se, je-li nemocný, a mění se, musí-li reagovat na nějakou velkou ztrátu, škodu, zásah do svého života. Ale jinak to nejde. Jak by se člověk v manželství mohl cítit přijatý, kdyby mu ten druhý řekl: „Přijímám tě, pokud nebudeš nemocný, nestaneš se protivným...“ To není přijetí, ale vytyčení trasy, z níž se určitě v průběhu vybočí. Ale jsou i věci, o nichž se manželé mohou domluvit, že je ve svém manželství zásadně nechtějí, považují je za netolerovatelné.

Manželský slib obsahuje ochotu přijmout svého partnera v každém případě, **ať nastanou jakékoliv nepředvídané okolnosti**. Znamená to, že jsou schopni vzájemné oběti – já to slovo velmi nerad používám, ale nevím, jak to říci jinak, že jsou schopni sami ze sebe něco velmi podstatného ztratit, aby udrželi jednotu. Člověk žijící v manželství si musí občas umět říci: „Tohle mě tedy upřímně štve, ale když už jsem si ji (jej) jednou vzal(a), tak ji (jej) musím vzít i s tím, co mě štve.“ Člověk není dělitelný, nemůžete ho mít čtyři pětiny doma a pátou za dveřmi, protože právě tu nesnášíte. Zde je to „buď všechno, nebo nic“. Vždyť člověk do manželství vstupovat nemusí, nařízeno to není, nemusí nikoho přijímat, nemusí se nikomu odevzdávat. Ale pokud se k tomu rozhodl, má toto rozhodnutí realizovat co nejplněji a napořád.

„Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost...“ Říci toto v den svatby nedělá u průměrně schopných a dobrých jedinců žádné problémy. Je ale nutné si dostatečně uvědomit rozdíl mezi láskou a zamilovaností, rozdíl mezi ohromně krásnými pocity a šedí všedního života, v němž se láska projevuje zejména překonáváním nekonečného množství drobných problémů a nepříjemností. Láska je mnohem víc rozhodnutí pro druhého a rozhodnutí překonávat to, co nás od sebe dělí, než jenom srdceryvné, sladké nebo sladkobilné city. Z těch ani v nich se nedá žít pořádkem.

„Zachovám ti úctu...“ Lidem se občas zdá, že u těch, kteří jsou si blízcí, něco jako úcta nepřichází v úvahu. Oni se přece mají rádi a úctu cítí někdy jako něco odcizujícího, škrobeného. Ale jak známo, jestliže druhý člověk ke mně ztratí úctu, pak se tím cítím být ponížěn a naopak, a vzájemnou úctu v manželství lze ztratit velice snadno. Člověk se může před svým partnerem shodit různým způsobem – neupraveností, lží, nějakým velkým navztekáním se na někoho atd. Úctu k partnerovi je tedy zapotřebí neustále udržovat a je i nutné se chovat tak, aby on neztratil úctu ke mně.

„Zachovám ti věrnost...“ Zejména v tom striktním smyslu slova, že neučiním svou ženou (mužem) někoho jiného. Prostředí, v němž se dnes pohybujeme, věrnosti rozhodně nenapomáhá, nepodporuje ji ani nerespektuje. Tuto zásadu si manželé musejí hájit. Její porušení je velice citlivé a nepříjemné. Zde je potřeba odpustit, ale odpustit dokonale, bez nějakých postranních úmyslů, vydírání. Neznamená to ale zaujmout postoj typu „mně to nevadí“, protože tím můžete buď svého partnera vehnat do další náruče, nebo naprosto zmizí jakákoliv vzájemná úcta. Bohužel dokonce i v manželských poradnách se někdy setkáváme s radami věrnost vůbec nerespektujícími. Podle nich se dá řada problémů vyřešit konstatováním: „Tak si někoho najděte...“ – to je potřeba vědět, protože taková rada je pro křesťana absolutně nepřijatelná.

„...že tě nikdy neopustím...“ I toto je potřeba chápat v širším smyslu. Opustit člověka můžeme, i když od něho budeme pouhých 10 cm. Opustit člověka můžeme ve chvíli, kdy nám jeho starosti začnou být lhostejné, ve chvíli, kdy ho v něčem necháme. Co se jednomu z partnerů zdá jako maličkost, může být pro druhého nepřekonatelným problémem, a jestliže ho ten první nějak odbude a dále se o to nezajímá, pak ho v tom zkrátka nechal, opustil ho. To se snáší velice těžko. Stejně tak lze druhého opustit mezi lidmi, když se jeden přidá na jejich stranu proti svému partnerovi, a ten opuštěný to pak většinou chápe jako zradu. Taková poranění v lidech vězí velmi hluboko a často se sčítají dohromady, až je z toho buď výbuch, nebo pozvolné odcizování. Obojí je velice zlé.

„...a že s tebou ponesu všechno dobré i zlé až do smrti.“ Dobré – to člověk většinou nepočítá, to bere jaksi automaticky. Nikdy nežádáme žádné velké zdůvodnění, proč se nám vede dobře, u opaku to žádáme často. Prožívá-li člověk se svým partnerem další špatnou věc, pak by si měl spočítat, že těch dobrých bylo mnohem více, a přitom je ani nepočítal. Mají-li ti dva být sjednoceni, pak to nejde jinak, než že spolu ponesou dobré i zlé, jinak by své celoživotní společenství žít nemohli.

„K tomu ať mi pomáhá Bůh. Amen.“ Věta, která sice vypadá jako zbožný dovětek, a přitom by měla být řečena s největší opravdovostí. Manželství je sice pro lidi, ale lidi zasažené hříchem, a proto je dobré manželství úkolem téměř nadlidským. Přesto je to zcela žádoucí a i možné. Důležité je, zda při plnění tohoto úkolu bude křesťan počítat jen s vlastními silami, nebo i s Boží pomocí. Mám-li v nějaké těžké věci obstát, pak bych se nejen neměl Boží pomoci zříkat, ale měl bych ji dokonce vyhledávat. Schopnost a ochota zvat Boha do svého manželství jako někoho, kdo zde může pro nás udělat mnoho dobrého, se postupem doby může prohlubovat a růst. Je velmi nešťastné, narůstá-li v lidech namísto zkušeností s Bohem, ochoty spolehnout se na něj a porozumět mu pouze skepse. Celé manželství náleží Bohu a tím patří i do života církve, v níž je možností Boží pomoci celá řada.